

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (3)

Datum
2024-04-08

Diarienummer
524-2024

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian "**Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning**"

Er beteckning: LI2024/00083

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västerbotten har tagit del av Landsbygds- och infrastrukturdepartementets promemoria "Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning". Länsstyrelsen Västerbotten tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian, men med vissa synpunkter och kommentarer enligt nedan.

Länsstyrelsens synpunkter och kommentarer

Om beräkningar av bostadsbyggnadsbehovet

Promemorians förslag är att Boverkets beräkningar av bostadsbyggnadsbehovet ska formaliseras och att beräkningarna ska presenteras på nationell nivå samt på länsnivå. Länsstyrelsen vill apropå detta förslag understryka att kommunerna inom ett län ofta har helt olika förutsättningar och behov av bostadsbyggnad. Detta gäller än mer inom de geografiskt stora länen – som till exempel Västerbotten. En beräkning av bostadsbyggnadsbehov begränsad till länsnivå kan därför visa sig vara direkt missvisande. Länsstyrelsen Västerbotten vill även lyfta vikten av att identifiera sätt att beräkna bostadsbyggnadsbehovet som kan beakta snabb samhällsomvandling.

Västerbottens län sträcker sig från bottniska viken i öst till norska gränsen i väst, och upptar ungefär en åttondel av Sveriges yta. Det behov av bostadsbyggnad som idag finns i Västerbottens växande kustkommuner kan inte tillgodoses med bostäder i någon av länets västra kommuner.

Länet är också generellt ojämnt fördelat gällande population och arbetstillfällen. Den västra halvan av Västerbotten har en befolkningstäthet på under 1 invånare per kvadratkilometer. Ungefär 4 av 5 som bor i Västerbotten har i stället sin bostad i någon av de östra kustkommunerna. Andra län – t ex Norrbotten – har en liknande situation med stora geografiska avstånd mellan mer befolkningstäta områden. Promemorians förslag är att Regeringen bör uppdra åt Boverket att kontinuerligt göra bedömningar av det nationella behovet av bostäder fördelat på länsnivå och tillgängliggöra dessa för kommunerna. Om Boverket endast skulle ta fram en total siffra för respektive län, så är det svårt att se hur enskilda kommuner och Länsstyrelserna i t ex Norrbottens och Västerbottens län rent praktiskt skulle kunna få stor användning av denna beräkning.

Naturligtvis har alla län i Sverige en i viss mån ojämn populationsdensitet, men förslaget om länsvis beräkning av bostadsbyggnadsbehov i de norra länen blir också problematisk i ljuset av den pågående nyindustrialiseringen. Punktvisa industrisatsningar skapar på kort tid stora förändringar av bostadsbyggnadsbehovet inom en funktionell arbetsmarknadsregion. Norrbottens län är areamässigt större än exempelvis Portugal eller Ungern men tillväxten är koncentrerad till ett fåtal platser. De pågående industrietableringarna i exempelvis Skellefteå kommer troligtvis snarast förstärka skiljaktigheter i befolkningstäthet mellan östra och västra Västerbotten. Om beräkningen i stället kunde brytas ned till funktionella arbetsmarknadsregioner, eller på annat sätt beräknas med hänsyn till demografisk utveckling inom ett något mindre geografiskt område än län så skulle troligen resultatet bli mer användbart.

I den nedbrytning av det nationella bostadsbehovet som gjordes i december 2021 (rapport 2021:31) så pekade Boverket på att det behövdes ett totalt tillskott om 160 bostäder i Skellefteås funktionella arbetsmarknadsregion till 2030. Detta trots att man redan vid den tiden hade vetskap om etableringen av en stor batterifabrik och att detta skulle kräva betydligt större nytillskott av bostäder. Det är av stor vikt att det sätt som bostadsbyggnadsbehovet beräknas kan justeras för denna typ av förlopp för att underlaget ska kunna vara tillförlitligt och inte bli kontraproduktivt som nu är fallet.

Promemorians förslag om att kommunerna själva ska bedöma behovet av tillskott av bostäder och redogöra för bedömningen i

handlingsplanen för bostadsförsörjning ställer sig Länsstyrelsen positiv till. Det finns dock resurssvaga kommuner som redan idag har svårigheter att uppfylla vissa av de krav som ställs gällande bl a strategisk planering, bostadsförsörjning och översiktlig fysisk planering. Eftersom promemorian föreslår flera nya krav på kommunerna, så är det viktigt att de krav man ålägger leder till åtgärder vars resultat upplevs som meningsfulla och användbara för kommunen.

Om begreppet "tillskott av bostäder" är mer rättvisande än "bostadsbyggnadsbehov" så kvarstår ändå frågan om det helt fångar in alla kommuners situation. Vissa kommuner har kanske inget behov av nya bostäder, men däremot ett behov av att på olika sätt omvandla ett befintligt bestånd. Förslaget bör förtydligas så att det tydligare framgår att bedömningen i stället kan fokusera på behovsanpassade åtgärder kopplade till demografiska förändringar (ålder, barnafödande) migration, andel studenter eller omställningar avseende tillfälliga boende etc.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsarkitekt Elin Olsson med Olle Backman som föredragande.